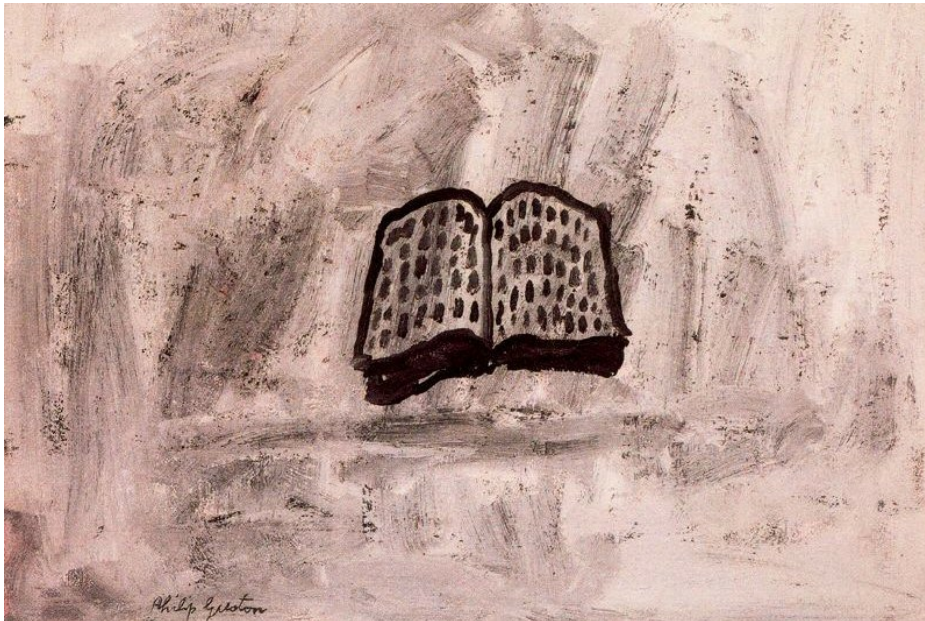

L'agonia i l'èxtasi

LLIBRES / NARRATIVA / 27 NOVEMBRE, 2018

Mentre llegim anem fent traços a l'entorn d'una consciència que, misteriosament, és jo, i això és totes les persones del singular i del plural. Mentre llegeixo *L'ala esquerra*, la primera part de la trilogia que Mircea Cărtărescu va escriure entre 1996 i 2007, titulada *Encegador*, aquesta consciència mira d'aproximar-se com un organisme a les formes, colors, rugositats de la matèria viva del llibre, i des de l'experiència sensible prenc notes del que hi entreveig.

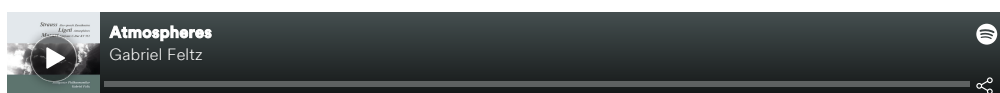
Mentre llegeixo Mircea Cărtărescu vaig llegint Mircea Cărtărescu. Després del volum esmentat que aquest any ens ha regalat Edicions del Periscopi, espero l'aparició d'*El cos i El cos*, però mentrestant podem compaginar la prosa de *Solenioide* —de la mateixa editorial i també traduïda deliciosament per Antònia Escandell Tur— amb *Res*, poemes escrits entre 1988 i 1992 (Lleonard Muntaner, Editor, 2018). A la biblioteca hi trobem altres llibres traduïts al castellà i editats per Impedimenta: *El Levante*, *Nostalgia*, *El ojo castaño de nuestro amor*. Cada llibre va acompanyat de comentaris i textos que ens obren portes insospitades i que em confirmen alguna de les impressions imprecises davant una obra que percebo com un altre *Song of Myself* de Whitman, i visc abismat i concentrat perquè això passi. Mentre llegeixo Cărtărescu sóc un nen i una dona, em perdo per un Bucarest sense mapa i amb unes dimensions que són un repte fantàstic, mirant d'establir parallelismes, d'encaixar personatges i narracions, idees i escenes, en aquesta engrama de

la memòria que supera els gèneres, en què el to fa una funció primordial perquè els àmbits del real, del somni i de l'allucinació es trobin i es complementin cada un amb la mateixa importància.

Recordar, imaginar, són el mateix joc conflictiu, amb diversos plans lliscants, amb una observació obsessiva i un gust pel detall delirant com a eines per a conèixer un món tan estrany que, de fet, esdevé inframón. Hi ha d'haver la possibilitat d'evasió, una sortida, i d'aquí la recerca personal. Si en la realitat ordinària hi ha una manca de sentit i un buit de coneixement útil, cal que l'acció recaigui en la sensació i la visió. El llenguatge se serveix d'aquest fi i, alhora, ell mateix l'encarna, tan poderós que agafa cos com un ésser fantàstic, i semblaria que s'esquinça produint un túnel en l'espai i el temps. Seguint la comparativa que s'ha fet amb *2001: A Space Odyssey* per les semblances estructurals, aquí destacaria el fragment hipnòtic del viatge a través de les estrelles: els punts lluminosos de color com una deformació, una pèrdua, del conegut i de la raó, illustrarien l'escriptura en moviment que a *L'ala esquerra* —potser més evident en alguns passatges que en d'altres— esdevé una realitat en si mateixa, gairebé material.

En el llenguatge de Cărtărescu hi ha una apropiació que és apropament, com un art pobre que ajunta les descripcions que un altre escriptor llençaria a la paperera o només conservaria, un cop retallades, per farcir l'argument d'una història. En canvi, Cărtărescu converteix l'esteticisme en categoria, amb encadenaments de paraules insòlites pertanyents a diverses branques del coneixement universal, i ordeix una equació entre mirar, llegir, fer i ser que sembla dirigida contra la decadència —de la vida, de la memòria, del propi jo— amb voluntat transformadora, tot i que amb extrema fascinació per la decadència, jugant amb l'ambigüitat de la bellesa i la lletjor, exhumant el món del passat i entonant una missa negra per les mitologies més obscures i per la imatgeria de la tradició religiosa i artística occidental i oriental, desbordant o diluint la simbologia i l'excés de convencionalisme amb una visió directa.

La veu catedralícia i polifònica de Cărtărescu es relliga i s'autoalimenta constantment amb l'artifici abarrocat enmig de ruïnes industrials, palaus sumptuosos, mausoleus, ascensors, prostíbuls i habitacions rònegues, però defuig la solemnitat, si cal amb la lleugeresa del kitsch i el rococó. Potser valdria més esmentar alguns referents literaris, començant per Jesús, que no va deixar escrits, passant per Kafka, concretament els seus *Diaris*, i acabant amb John Lennon, per exemple, i podria arriscar-me apuntant que les escenes de la infantesa a l'hospital m'han fet pensar en el relat pertanyent a l'autobiografia de Thomas Bernhard titulat *L'alè*, com si Cărtărescu hi dialogués i li discutís alguna cosa. Però segurament seria encara millor haver citat algun fragment en concret del llibre, sobretot per justificar el títol de dalt de tot. Potser no ho he fet per deixar intacta la intimitat que ressona com un diamant entre el polsim calligràfic de *L'ala esquerra* i la lectora, mentre espera la resta d'*Encegador*.

ALBERT TARRÉS | ÚLTIMES PUBLICACIONS

(Girona, 1978). Va estudiar filologia catalana. Va col·laborar en la revista *Divers* i va participar en el recull de contes *Ciutats imaginades* (Cossetània). Ha publicat un llibre d'haikus, *En la fulla i la nit* (Viena Edicions). Ha escrit per a les obres *Noc, on la remor repensa* i *La fageda d'en Joan*, del fotògraf Pep Sau. En relació a l'aspecte gràfic, destaca l'autoedició de fanzines i altres treballs com *Ermitarbre*, les il·lustracions per a la plaquette d'Irene Tarrés *Treta de terra* (Els papers díscols) i per a la *Revista de Girona* (Núm. 253).

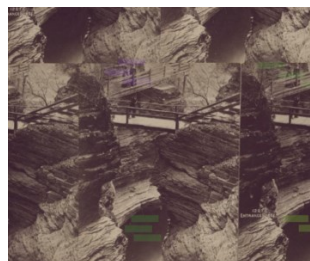
Articles relacionats

Totes les vides que hem viscut

El llenguatge ocult de la literatura

El camí particular dels *Camins particulars* de Lluís Freixas

[Llibres](#)
[Cultura](#)
[Nosaltres](#)
[Contacte](#)

© LA LECTORA
hola@lalectora.cat

[Política de privacitat](#)
[Copyleft](#)

© LA LECTORA 2018